Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Советэй орган

257 (3257) | 1940 оной ноябрин 3, воскресенье | СЭН 10 МҮНГЭ

Баярай заседани Мичуринскда

МИЧУРИНСК. Мичуринай түрэһэн үдэрһөө хойшо 83 жэлэй ойн гүйсэһэндэ зорюулагдаһан, городой ба районой партийна ба советскэ организацинуудай баярай заседанинууд октябрин 27-до болобо. Агуу эрдэмтын ажабайдал ба ажал'ябуулга тухай докладтайгаар Мичуринай нэрэмжэтэ Центральна генетическэ үрэтэ жэмэсэй лабораторийн директор Горшков хэлэбэ. Заседанида хабаадагшад ехэ дэбжэлтэтэйгээр нүх. Сталинда амаршалга элигээбэ.

Агитациин шэнэнүүд формонуудай түлөө

ВКП(б)-гэй XVIII съездын историческа удхашанартай тогтоолнуудһаа үндэһэлжэ гараһан, парти ба правительствын һүүлэй тогтоолнууд. иланхаа СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй июнин 26-ай Указ болбол большевистскэ пропаганда ба агитациин худэлмэриэлжэ урда тон харюусалгата зорилгонуудые дэбжүүлһэн байна.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй тус Указые большевистскэ ёһоор бэелүүлхэ, предприятинууд ба учрежденинүүдэй, МТС-үүд ба колхозуудай худэлмэриие эрид һайжаруулха, булад дисциплиные бэхижүүлхэ, ажалай бүтээсын ургалтые ехэдхэхэ, продукциин шанарые дээшэлүүлхэ—эдэ бүхы хүндэтэ ба шухала зорилгонуудай бэелүүлгые ойрын сагта хангахын тулада агитаторнууд саг үргэлжэ худэлмэрилхэ ёһотой.

Гадна, агитаторнууд хадаа большевистскэ партиин ба советскэ правительствын дурсагдагша тогтоолнуудай историческа удхашанарыень ажалшадта гүнзэгыгөөр ойлгуулха уялгатай. Ойрын 10-15 жэлдэ капиталистическэ түрүү оронуудые экономическашье талаараа хүсэжэ урдань орохо, социализмһаа коммунизмда шата дамжажа шэлжэн ороолгые хангаха гэһэн түйлай ехэ программа бидэнэрэй урда табигданхай. Хоёрдохи империалистическэ дайн үзэрһөө үдэртэ һүжэрэн дэлгэржэ, тиин—капиталистическэ хүрээлэлгын аюулынь улам бүри шангадана. Ушар иимэһээ, Эхэ оронойгоо ажахын ба оборонно хүсэшэдалые саашадань сурсаргагүйгөөр бэхижүүлхэ шухала болоно. Эдэ бүгэдые колхозник бүхэндэ, служащи ба худэлмэришэ бүхэндэ ойлгуулха тон шухала.

Тиихэтэй хамта, большевистскэ агитаци болбол доботолхы, дайшалхы удхашанартай байха ёһотой. Энэ юуб гэбэл, агитаторнууд болбол зэйгүүлнүүдтэ ба прогульщигуудта, лодырнууд ба үймэлдэрһиин дезорганизаторнуудта эсэргүү эрид хатуугаар тэмсэхэ ёһотой. Гүрэнһөө мүнгэ ехээр һүгалха, багаар ба муугаар худэлмэрилхэ гэжэ эрмэлзэдэг жулигуудые хайра гамгүй хэһээхэ хэрэгтэй. Тэрэшэлэн, советскэ законуудые дүүргэдэггүй, прогульщигууд ба лодырнуудые далдалжа, тэдэнэртэ либеральнаар хандадаг хүнүүдые законой ёһоор хэһээхэ шухала.

Манай республикын аймагуудахи зарим агитколлективүүд болбол колхознигуудай дунда агитационно-ойлгуулжамжын худэлмэриие эрхимээр ябуулжа, нилээд амжалтануудые туйлаһан байна. Жэшээнь, Иволгын аймагай «Майн 1» колхозой дэргэдэхи агитколлектив хадаа СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй июнин 26-ай Указай удхашанарые колхознигуудта ойлгуулхаһаа гадна, тус Указые бэелүүлхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Агитаторнуудай семинарнуудые алдадгүй үнгэргэжэ, тэрээн дээрээ — хэһэн худэлмэриингөө дүнгүүд ба ошолт тухайда хөөрэлдэжэ, саашадаа юу хэхэ шухалаб гэжэ хараалдаг байна. Агитаторнуудай шанарынь колхозой үйлэдбэриин худэлмэридэ харагдана. Энэ агитколлективэй худэлмэрилжэ байһан колхозынь аймаг соогоо түрүү ябана: тараа хуряалгын кампание эршэмтэйгээр дүүргэжэ, гүрэнэй урдахи уялгануудаа сүм гүйсэдхээ.

Зэдын аймагай Боргойн сельсоведэй. Сталинай нэрэмжэтэ колхозойн агитколлектив наглядна туһалбаринууд ба уранһайханай номуудые хэрэглэжэ, хананай газетэнүүд ба бригадна листогуудые гаргажа, хүмүүжүүлгын худэлмэриие большевистскээр ёһоор ябуулна.

ВКП(б)-гэй Зэдын аймкомой пропаганда ба агитациин таһаг хадаа агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй ба агитаторнуудай семинарнуудые үнгэргэжэ, тэдэнэртэ шухала туһаламжа үгэдэг ба тэдэнэрэй худэлмэриень шалгадаг байна.

Зүгөөр, зарим районуудта агитационно худэлмэри тухайда анхаралаа табинагүй. Жэшээнь, ВКП(б)-гэй Кабанскын айкомой пропаганда ба агитациин таһаг болбол агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ ба агитаторнуудта шухала туһаламжа үзүүлэхээ байтагай, агитаторнуудаашье хүсэд мэдэнэгүй. Агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй семинарнууд һарадаа нэгэ дахин үнгэргэгдэхэ ёһотой байтар энээн аад, элдэб шалтагаануудаар таһалдадаг ушарнууд үзэгдэнэ. Нютагай жэшээнүүд ба фактнуудые хэрэглэжэ, массово-политическа агитациие колхозуудай практическа худэлмэритэй холбожо шадаагүй. Тиимэһээ, Кабанскын аймагта худэлмэринүүдынь ехээр унжагайрба.

Хүдөөгэй интеллигенци: сельсоведүүдэй ба колхозуудай түрүүлэгшэнэр, багшанар ба хүдөө ажахын специалистнууд—практическа худэлмэриин эрхим жэшээнүүдые өөһэдөө харуулдаг ба политическа хүсэд бэлэдхэлтэй хүнүүд агитаторнууд байха ёһотойнь ойлгосотой. Тээд, зарим газарта энэ шухала хэрэгые тоодоггүй гү, али ойлгодоггүй байха юм. Жэшээнь, Мухар-Шэбэрэй аймагай Хара-Шэбэрэй сельсоведэй 32 агитаторнуудай 10-нь худэлмэриһөө сулөөлэгдөө. Ушарынь, агитаторнууд байжа огто шадахагүй нүүд аад, тус худэлмэридэ томилогдосд байһан. Ажалай булад дисциплинэ ба стахановска худэлмэриин эрхим жэшээе өөрөө харуулдаггүй ба өөрынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ, эрдэмэ гүнзэгырүүлхын тулада оролдодоггүй хүн агитатор байжа ойлдооште шадахагүй гэжэ мэдэхэ хэрэгтэй.

Мүн манай республика доторхи агитационно худэлмэриин тон томо дутуунь юуб гэбэл, массово-политическэ агитаци хадаа имагта лэ хөөрэлдөөнүүд, лекцинүүд ба докладуудаар хизаарлагдадаг байна. Оршомбайдалай хубилаад байһан үедэ—худэлмэришэд ба тараашадай идейно-политическэ хэмжээнь угаа ехээр ургажа, элдэб янзын асуудалнуудаар һонирходог болоһоной хараадаа абаха шухала. Ажалшадай культурна эрилтэнүүдые хүсэдөөр хангахын тулада агитациин шэнэ шэнэ формонуудые гаргаха ба хэрэглэхэ хэрэгтэй. Мүнөө үргэнөөр хэрэглэгдэжэ байгаа—ажалшадай асуудалнуудта харюу үгэхэ вечер гэжэ агитациин шэнэ формые хүдөө нютагуудта дэлгэрүүлхэ шухала. Колхознигуудай асуудалнуудта харюу үгэхэ—иимэ суглаануудые колхозуудта үнгэргэхэ болохо байна. Зүгөөр, энэндэ уридшалан бэлэдхэхэ хэрэгтэй.

Тиихэтэй хамта, индивидуальна агитациин асуудалнуудта түсхаар анхарал табигдаха ёһотой. Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, дисциплиные шангадхаха, прогульщигууд ба лодырнуудтай эрид хатуугаар тэмсэхэ шухала тухайда худэлмэришэ ба колхозник бүхэндэ ойлгуулха—энэ хадаа агитатор бүхэнэй хүндэтэ уялга болоно.

МТС-үүд, колхозуудаахи, фабрикануудай ба заводуудайхи партийна, комсомольско организацинууд болбол ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын худэлмэриие большевистскээр эмхидхэн, массово-политическэ агитациин шэнэнүүд формонуудые дэлгэрүүлжэ, партиин ба правительствын тогтоолнуудые бэелүүлхын түлөө тэмсэхэ ёһотой.

Калмыгай АССР-эй 20-жэлэй ой

Байгша оной ноябрин 2-ой үдэр Калмыгай АССР-эй 20 жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, РСФСР-эй Верховно Советэй Президиум болбол Калмыгай АССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ амаршалгые эльгээбэ. РСФСР-эй Арадай Комиссарнарай Совет хадаа Калмыгай АССР-эй Арадай Комиссарнарай Советдэ ба ВКП(б)-гэй областной комитедтэ баярай телеграммануудые эльгээһэн байна.

РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указаар искусствын. арадай гэгээрэлэй ба элүүрые хамгаалгын хэрэгүүдтэ гайхамшагта габьяануудайнь түлөө хүндэлэлэй нэрэзэргэнүүдые:

РСФСР-эй габьяата артистын Н. Ц. Эрендженовто.

РСФСР-эй һургуулиин габьяата багшанарай нэрэзэргэнүүдые — 5 багшанарта,

РСФСР-эй габьяата врачын нэрэзэргые — М. Д. Колесниковто олгоһон байна. (ТАСС).

ТАСС-ын мэдээсэл

Һүүлэй үдэрнүүдтэ Советскэ Союзһаа сэрэгэй 120-гү, али 150 самолёдууд Грецидэ ерэбэ гэһэн америкэнскэ „Нью-Йорк Таймс" газетэдэ хэблэгдэһэн мэдээсэлые Рейтер агентство тараана.

Рейтер агентствын энэ мэдээсэл хадаа тэрээнэй автарнуудай фантази ба жабашье һэдэн болото байдалтай таарахаг үй тон худал хуурмаг зүйл байна гэжэ мэдүүлхээр ТАСС найдагдаба.

Социалистическэ искусствода харюусамаар шэнэ зохёолнуудые байгуулая

Москвада болоһон декада хадаа бурят-монголой театральна ба хүгжэмэй искусствын ажабайдалда угаа ехэ удхашанартай событи болобо. Манай агуу ехэ Эхэ ороной столица дээрэ үнгэргэһэн үдэрнүүд хадаа декадын бүхы хабаадагшадта хэтэдээ дурасхал болон үлэхэ байна.

Манай зүжэгүүдые парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй хараһан, манай эхэ ороной арадуудай агуу ехэ вождь ба хизаарлашагүйгөөр инаглагдагша Иосиф Виссарионович Сталинай хараһан үдэрнүүд хадаа декадын бүхы хабаадагшадта хэтэдээ дурасхал болон үлэхэ байна.

Правительствын дээдэ наградада манай театр ба декадын олон хабаадагшадай хүртэһэн ябадал болбол түхэлөөрөө национальна, удхаараа социалистическэ өөһэдынгөө залуу искусствые хүгжөөжэ байгаа бүхы бурят-монголой арадта үгтэһэн награда гэжэ бидэнэр хараха ёһотойбди.

Манай амжалтанууд хадаа манай урда табигдажа байһан зорилгонуудтай жэшээлбэл, үшөө лэ скромно байна. Столицын олониитэдэ халуунаар угтагдаһан хүгжэмтэ драма «Баир» ба «Энхэ-Булат Баатор» оперо болбол—бурят-монгол арадай үнгэрһэн героическа байдалһаа зүжэгүүдые байгуулжа, тэрээн соогоо арадай эпосэй зохёолнуудые, хүгжэмэй ба танцевальна фольклорнуудые хэрэглэһэн ябадал—манай тон зүб замда ороһоние харуулна. Хүгжэмтэ зүжэг «Эржэн» болбол советскэ хүнүүдэй, манай агуу ехэ ороной хүбүүд ба басагадай, манай гайхамшагта арадай образуудые халуунаар худэлмэрнимнай эхинииь лэ болоно.

Правительствоор олгогдоһон дээдэ наградануудаар болбол бурят-монголой искусствын саашанхи дээшэлэлдэ бүхы хүсэшадалаа үгэхые, өөһэдынгөө энергиие улам бүри арбидхахые бидэнэрые уялгална. Декадын бэлэдхэлдэ ба тэрээниие үнгэргэлгэдэ столицын искусствын худэлмэрилэгшэдэй зүгһөө үзүүлэгдэһэн ахадуугэй туһаламжа ба үнэн зүрхэнэй творческо ханибарисаамнай саашадаашье үшөө ехээр бухэжэхэ гэжэ найданабди. Өөһэдынгөө искусствые саашадань хүгжөөхэтэйгөө хамта, дэлхэйн театральна искусствын хяра орой—гайхамшагта ородой театрын опыдоор өөһэдынгөө творчествые сагүргэлжэ баяжуулхабди.

Манай коллектив болбол өөһэдынгөө творческо зам дээрэ байгаа бүхы бэрхэшээлнүүдые дабан зайсуулхаар бэлэн байна. Эдэ бүхы бэрхэшээлнүүдые амжалтатайгаар дабан зайсуулхабди гэжэ правительствые, большевистскэ партиие ба манай түрэл нүхэр Сталиние найдуулнабди. Бурят-Монголой театр болбол социалистическэ искусствода харюусамаар шэнэнүүд зохёолнуудые байгуулха.

Г. Ц. ЦЫДЕНЖАПОВ—СССР-эй арадай артист, Ленинэй орденто бурят-монголой гүрэнэй хүгжэмтэ-драматическа театрын уранһайханай хүтэлбэрилэгшэ.

«Баир» зүжэгэй 1-дэхи актһаа сцена. Орденто артистка Н. Петрова—Булганай рольдо; медальта артист Ш. Коротков—Баярай рольдо.

М. Руновай фото.

Бурят-Монголой искусствын декадада хабаадагшад Москвада

Бурят-Монголой искусствын декадада хабаадагшад октябрин 31-нэй үдэшэ, СССР-эй Ехэ Театр соо «Евгений Онегин» гэжэ оперо зүжэг харабад. Кинохроникын центральна студяар декадын зүжэгүүдэй зарим сценэнүүдынь буулгагдаба. Буулгагдаһан зурагуудынь «Советское Искусство» журналай номерто оруулагдаха байна.

Декадын хабаадагшад болбол Москвада ноябрин 3 болотор байха ба энэ үе соогоо столицын ехэнүүд театрнуудта абажа, зүжэгүүдые хараха ба бусад культурна учреждениүүдтэй, музейнүүдтэй танилсаха байна.

(ТАСС).

Үндэр бүтээсэ

Улан-Удын ПВЗ-гэй молоболбосоруулгын цехэй эрхим ажашад болбол Октябрин урда тээхи соревнованида эрхим показательнуудые туйлаад. Үлэрэгөө нормые 250 проц. хүрэтэр гүйсэдхэжэ, бүтээсээ дээшэлүүлбэд.

Олонжэлэй стажтай, мэргэжэлтэй болсһон эдэ жэшээтэ ажашад ноябрин 7 болотор үшөө ехэ бүтээсэ түйлахые эрмэлзэнэ.

Ив. Тургенев.

Һайн эхилэлгэ

Һаяхан ПВЗ-гэй культурын дворец соо залуушуудай вечер үнгэргэгдэбэ. Энэдэ — дворецын дэргэдэхи физкультурна кружогой хабаадагшад олон янзын номерзуудые харуулаа. № 68 һургуулиин һурагшадай хүсөөр уранһайханай хэдэн номернууд гүйсэдхэгдэбэ. Тэрэнэй һүүлээр, суглараһан залуушуд элдэб танецнуудые ба наадануудые хэһэн байна.

Клубуудай худэлмэри һайжаруулха

Советскэ сомоной (Хори) „Зурганай Зам" колхоздо культурна гэгээрэлэй худэлмэри муугаар ябуулагдана. Клубынь сагүргэлжэ хаалтатай байдагһаа, колхозойнь залуушууд сулөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ аргагүй байна. Эндэ газета бани бии аад, үни удаанай ремонтлогдоогүй ба түлэгдэдэгшэгүй байха юм.

1940 оной эхеэр бурят-монгол бэшэгэй шэнэ алфавитые шудалалгаар хэдэн занятинууд үнгэргэгдэһэн аад, мүнөө оройдоо орхигдошоо.

Тус сомоной „Заветы Ильича" колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй клуб дотороо ороһоёо хааһан.

Энэ сомон дотор культурно-гэгээрэлэй худэлмэриин иимэ муугаар ябуулагдажа байхада, сомоной избач нүхэр Цыбик Цыдыпов һара бүхэндэ салин абахаһаа бэшые мэдэнэгүй.

Булад Мүшэн.

Үнэгэдэй фермэ

Яруунын аймагай, Домнын сомоной „Улаан Туяа" колхоз 1938 ондо 10 үнэгэ абажа фермэ эмхидхэһэн юм. Мүнөө эдэнь 35 болоо. Энэ жэлдэ 7 үнэгэдынь 26 гүлгэ түрэбэ.

Шэнэ барилганууд

Яруунын аймагай, Домнын сомоной „Улаан Туяа" колхоз 1940 он соо 8 шэнэ гэр (эдэнэй 5-нь нүүжэ эргэшэдтэ зорюулагдана), 15 хүүгэдэй багтаата ясли бариба.

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Султан-Бентскэ водохранилище һэргээгдэнэ

АШХАБАД. Мургаб мүрэн дээрэ 40 жэлэй саана баригдаһан Султан-Бентскэ водохранилище сагай ошохо бүри элиһэ бурааар дарагдажа, ашаглагдахаа болиһон юм. Мүнөө тэрэниие һэргээлгэ эхилээ. Марийска областиин 1000 колхознигууд барилгада гараба. Водохранилищые ашаглалгада үгэлгэтэй хамта уһалагдадаг газарайн талмай 6500 гектараар нэмэхэ байна.

Баян ургасын түлөө

Люктенскэ районой (Алтайн хизаар) колхознигууд Октябрин урда тээхи соревнованида оролсожо, 13000 гектар намарай пар планһаа үлүүлэн ноябрин 7 хүрэтэр хахалха уялга абаба. Мүнөө планһаа үлүүлэн 6500 гектар хахалагданхай. Газар элдэлгэ үргэлжэлһөөр. Түрүүшүүлэй опыт хэрэглэжэ, бүхы тараалан дээрэһээ га бүриин 180 пуд ургаса суглуулха гэжэ шиидэбэ.

Чкаловай ниидэһэн самолет

ВЛАДИВОСТОК. Советскэ Союзай Геройнууд Чкалов, Беляков, Байдуковой гурбанай Москваһаа Хойто полюс дээгүүр США ниидэжэ хэһэн самолёдые октябрин 29-дэ пароходһоо буулгажа захалба. Тус самолет болбол ньюйоркско улаахоорондын выставкаһаа асаргаба.

Москвагай уһанзамай шэнэ магистраль

Москвада, Яузы голые эхинһээнь Ленинскэ түмэр замай хүүргэ хүрэтэр шэнэдхэн заһалгын худэлмэринүүд энэ жэлдэ гол түлэб түгэсхэгдэхэ. Столицын томонууд барилгануудай нэгэн—Яузые шэнэдхэн заһалга болбол Москвае шэнэдхэн байгуулгын генеральна планай бэелүүлэгдэлгын шухала эхэнь болоно. Гүйхэн горьхонуудые суднануудай тамардаг магистраль болгохын тула 250 миллион түхэриг гаргашалагдана.

2 миллион томууд

Гүрэнэй Одесскэ научна библиотекэ болбол тогтоһоноо хойшо 110-дахи жэлэйгээ ойе тэмдэглэбэ. Энэ хадаа үни удаан саг соо яду тулюур байһан юм. Библиотекэ болбол гансахан лэ Октябрьска социалистическа революциин һүүлдэ үнэхөөрөө культурна дамжуулагша боложо шадаба. Эндэ хэдэн зуугаад эрдэмтэд, худэлмэришэд, студентнүүд үдэр бүри ерэдэг. Библиотекэдэ 2 миллион том номууд бии. Эртэ урда сагта ном хэблэлгын эхилэх үеэр гаргагдаһан угаа хомор номууд эндэ бии.

Л. Н. Толстойн зохёолнууд

МОСКВА. Л. Н. Толстойн нүгшэһэнһөө хойшо 30 жэлэйнь ой ноябрь һара соо гүйсэхэнь. СССР-тэ 1917 онһоо хойшо Л. Н. Толстойн номууд 20,9 миллион экземплярһаа үлүү тиражтайгаар хэблэгдэһэн байна. Манай орондо агуу ехэ ородой уранзохёолшын номуудынь 57 хэлэн дээрэ хэблэгдэнхэй. Толстойн зохёолнууд болбол Агуу ехэ Октябрьска Социалистическэ революци хүрэтэр өөрын бэшэгтэ байһанһаа арадуудай хэлэн дээрэ хэблэгдэнхэй байна. (ТАСС).

Ворошиловска буудагшадай нүүдэл клуб

Осоавиахимай Реутска (Московско область) районно совет болбол худэлмэришэд, служащинууд, колхознигуудай военно мэргэжэлые дээшэлүүлхэ. Район соонь ворошиловска буудагшадай нүүдэл клуб эмхидхэгдэнхэй. Тэрэ, СССР-эй Осоавиахимай Центральна советэй зохёоһон программаар нормын бэелүүлгэдэ һурана. Клуб болбол сохэ предприятинууд, колхозууд ба совхозуудаар ошожо худэлмэрилнэ.

Октябрин 30 (ТАСС).

Ленинградска военнэ округой тактическа һуралсал

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Генерал-майор А. Е. Федюнин СССР-эй Оборонын Арадай Комиссар, Советскэ Союзай маршал нүхэр С. К. Тимошенкодэ һуралсалай ябаса тухай докладалжа байна. Зүүн гарһаа: генерал-майор А. Е. Федюнин, армиин генерал К. А. Мерецков, СССР-эй Оборонын Нарком С. К. Тимошенко.

Э. Ханкинай ба Редкинэй фото.

Орон болбол улаан сэрэгэй гайхамшагта полководецын дурасхалые ёһолно

Хаа-хаанагүй манай ороной ажалшад болбол Улаан Сэрэгэй гайхамшагта полководец М. В. Фрунзын нүгшэһэнһөө хойшо 15 жэлэй ойе тэмдэглэбэ.

Иваново городой предприятинууд, учрежденинүүд ба һуралсалай заведенинүүдтэ М. В. Фрунзеда зорюулагдаһан докладууд ба хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэбэ. Михаил Васильевичын революционно ажал'ябуулгатай холбоотой газарнуудаар массова экскурсинууд эмхидхэгдээ. М. В. Фрунзын Шуйска музейс Балашовай. Крупскын нэрэмжэтэ фабрикануудай ба бусад олон ивановска предприятинуудай хүдэлмэришэд хараба. Фрунзын ажаһууһан ба революционно хүдэлмэри ябуулһан газарнуудта —Ивановада, Шуйда, Владимирта дүлэтэ большевик-полководецын солото, арюун ажабайдалай зам тухай выставкэнүүд нээгдээ.

Михаил Васильевичын каторжна түрмэдэ һууһан тухай һонирхолтой документнүүд Владимирска музейдэхи выставкэ дээрэ экспонировалагдаба. Түрмын хатуу шанга гурим-заншалай байбашье һаань, Фрунзе хадаа революционно хүдэлмэриие зогсоогоогүй һэн. Прогулка хэхэ үедөө түрмэ соо демонстраци эмхидхэдэг байгаа. Тэрэнэй үүсхэлээр журнал хэблэгдэдэг бэлэй.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ ростовско паровоз-ремонтно заводой агитаторнууд болбол Фрунзе тухай тон һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэбэ. Урдапай кадровигууд хадаа ростовско узелай түмэрзамайхидай митинг дээрэ Михаил Васильевичын яажа выступалһан тухай хөөрэнэд. Энэ дүлэтэ оратор болбол түрэл оронойгоо обороные улам хүсэтэйгөөр бүхэжүүлхыень, ажалай бүтөөсэ дээшэлүүлхыень, паровозуудые һайнаар заһахыень хүдэлмэришэд ба служащинуудые урялһан байгаа.

М. В. Фрунзын ажабайдалай ба революционно ажал'ябуулгын зарим этапуудые харуулһан фотовыставкэнүүд Одесскэ военнэ округой библиотекэнүүдтэ ба ленинскэ булангуудта эмхидхэгдээ.

М. В. Фрунзе тухай шэнэ документнүүд

ИВАНОВО, октябриин 30. (ТАСС). Урдын Иваново-Вознесенск губерниин байһан арадай ажахые һэргээн бодхоолгоор ба залуу советскэ республикые хамгаалгада зэбсэгтэ хүсэнүүдые эмхидхэлгээр Фрунзын дүлэтэ ажал'ябуулгануудые харуулһан хэдэн шэнэ документнүүд областной партийна архив сооһоо олдобо.

Фрунзе болбол Иваново-Вознесенскын губсовнархозой түрүүлэгшын постдо байха зуураа, промышленностьда, тусхайлбал, металлоболбосоруулгын ба текстильнэ промышленностьда, тусхай анхаралаа табидаг байгаа. Нүхэр Фрунзеэр гар табигдаһан, Совнархозой июлиин 16, 19, 24, 31 үдэрнүүдтэ, августын 2 ба 3-най заседанинуудай протоколнууд олдобо. Эдэ шиидхэбэринүүдынь фабрикануудай ба заводуудай хүдэлмэриие шангадхалгада бүрин шэглүүлэгдэһэн байна. Промышленна предприятинуудые сырьегоор ба түлишөөр хангалгые хараалһан плап зохёогдоһон байна. Хүбэнгэй дутамагһаа хүдэлмэреэ зогсооһон фабриканууд дээрэ олһо болбосоруулгые эрхилхэ ёһотой гэжэ Фрунзе дурадхаһан байна. Совнархозой президиумэй июлиин 19-нэй заседани дээрэ олһо худалдан абалгые ябуулха тухай «худалдан абалгын 4 пунктнуудые эмхидхэлгэдэ «районтекстильдэ» 50000 түхэриг мүнгэ һомолхо» гэһэн шиидхэбэри абтаһан байха юм.

Советскэ Литвын столица агууехэ һайнүдэртэ бэлэдхэнэ

ВИЛЬНЮС, октябриин 30. (ТАСС). Литовско Советскэ Социалистическэ Республикын столица гайхамшагта үдэрнүүдые үзэжэ байна. Дүтэлжэ байгаа агууехэ һайнүдэрэй амисхал городойнь булан бүхэндэ мэдэрэгдэнэ.

Октябриин урда тээхи социалистическэ соревнованида оролсоогүй нэгэшье предприяти, коллектив үгы шахуу. Вильнюсскэ 5 обувно фабринууд болбол продукци гаргалгаяа нилээдгүй дээшэлүүлэн һайнүдэрые угтажа байна. «Дикта» гэжэ фанернэ фабрикын түрүүшүүл ажалайгаа бүтөөсые нэгэ хахад дахин дээшэлүүлбэ.

Хүдэлмэрилэгшэдэй клубуудта тон ехэ бэлэдхэл ябуулагдана. Эндэ хэдэн зуугаад хүнүүд революционно дуунуудые һурана, сээжэлдэнэ. уранһайханай кружогууд түрүүшынгээ ехэнүүд постановконуудые бэлэдхэнэ.

Город барандаа һайнүдэрэйхеэр шэмэгдэжэ байна. Энэ хүдэлмэридэ хэдэн зуугаад урапзураашад, архитекторнууд, скульпторнууд ба инженернууд хабаадалсана.

Октябриин һайн үдэрые угтуулан культурын шэнэ байшангууд ба клубууд баригдаба

Октябриин һайнүдэрые угтуулан хэдэн олон культурын байшангуудай ба клубуудай барилганууд дүүргэгдэжэ ашаглалгада орожо байна.

Шулуу нүүрһэнэйхид эрхим бэлэгүүдые абахань. Болховидо (Москва шадарай бассейн) клубай барилга дүүргэбэ. Тэрэнэй зрительнэ залынь 750 хүнэй һууритай ба уужам фойетэй. Клубна элдэб хүдэлмэринүүдые ябуулхын тулада хараалагдаһан 30 шахуу таһалганууд бии. ОГПУ-гэй нэрэмжэтэ шахтын (Ростовско область) дэргэдэ гоё һайханаар түхеэрэгдэһэн культурын байшан һаяар нээгдэхэнь.

Түмэрзамайхидай хэдэн олон клубуудай барилганууд дүүргэгдэжэ байна. Орджоникидзевскэ түмэр харгын Грозный станци дээрэ культурын ехэхэн ордон ашаглалгада үгтэбэ. 4 дабхар энэ шэнэ ордон соо хоёр зал, библиотекэ, уншалгын зал, биллиардна, радиоузел ба кружогуудай хүдэлмэринүүдтэ зорюулагдаһан 56 таһалганууд бии юм. Туркестано-Сибирскэ түмэр харгын Матай станци дээрэ, Ташкентдэ ба бусад нютагуудта шэнээр баригдаһан клубууд соо клубна хүдэлмэринүүд эхилэгдэхэнь.

Карело-Финскэ ССР-эй шэнэ районуудта культурна учреждениуудэй сетьнүүд бүри үргэдхэгдэжэ байна. Октябриин һайнүдэрые угтуулан Ляскелядахи саарһанай фабрикын дэргэдэ, Энсодохи целлюлозно-саарһанай комбинадай дэргэдэ шэнэ клубуудые ба Харлуда—кинотеатр нээгдэхэ байна.

(ТАСС).

Полит-гэгээрэлэй хүдэлмэриие улам һайжаруулхабди

Ажалшадай дунда политическо-гэгээрэлэй хүдэлмэринүүдые үндэр хэмжээдэ табилга хадаа угаа ехэ удха шанартай байна. Клуб, улаан булан уншалгын байшан гэхэ мэтын—культурна амаралтын газарнуудай хүдэлмэривүүдые һайжаруулха шухала.

Таряа хуряалгын ба сохилгын үедэ, манай Дээдэ-Ториин (Зэдэ) сомондо эгээрэлэй хүдэлмэри муу бэшээр ябуулагдаһан ба мүнөөшье үргэлжэлһөөр. Полеводческо бригаданууд, малай фермэнүүд, мүн тэрэшэлэн колхозуудай центрнүүд дээрэ газетэ журналнуудые коллективээр уншалга, һүүлэй һонинуудтай танилсалга ба элдэб темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүд хододоо үнгэргэгдэнэ.

Манай сомоной агитаторнууд хүдэлмэреэ эршэмтэйгээр ябуулна. Хамта 27 агитаторнууд активистнууд октябрь һарада 8-8 занятинуудые хээ. Агитационно политическэ хүдэлмэриие ажахын зорилгонуудтай зохилдуулан табиһанайгаа ашаар, колхозуудай хүдөөажахын кампанинуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Полевой станууд бүхэндэ уншалгын байшан таһалдалгүй хүдэлмэрилнэ.

Эрхим культармеецүүд нүхэд Ханда Тукчинова, Ц. Балмаева, Ринчин Галсанов гэгшэд жэшээтэ хүдэлмэреэрээ бүгэдэдэ мэдэгдэхэ болонхой. Тэдэнэр ном бэшэг бага мэдэгшэдые һургалгаар ехэ оролдолго гаргажа, Октябрьска һайнүдэрые угтуулан, хэдэ хэдэн колхозникуудые бэшэг гүйсэд мэдэхэ болгожо байнад.

Наһатанай һургуулиин түрүү һургагша нүхэр Ханда Тукчинова болбол, 40 бага мэдэгшэдые һургажа бэйхатайгаа хамта, ниитын хүдэлмэринүүдтэ активнаар хабаадалсана. Комсомолецууд-залуушуудта жэшээ харуулна.

Политгэгээрэлэй хүдэлмэриие улам саашань дэлгэрүүлхын түлөө бидэнэр большевистскээр оролдохо байнабди.

БАЗАРДАРИ ГЫЛЫКОВ—Дээдэ Ториин сомоной избач.

Зэдын аймаг, ноябрь.

Бэлэдхэлгүй һууна

Погранична Кяхтын аймагай, Сталинай, Ленинэй, Энгельсэй нэрэмжэтэ колхозууд болбол хэдэн мянган километрһээ — Татарска республикаһаа нүүжэ ерэгшэдые угтан абалгада бэлэдхэхэ тухай огто мартаба. Гэр байрануудые дулаалнагүй. Энгельсэй нэрэмжэтэ колхоз 5400 кубометр барилгын модо, 100 мянган кирпич, хүбхэ, хадааһа, сонхын шэлнүүд гэхэ мэдые бэлэдхэхэ ёһотой аад, юушье хэнэгүй. Нүүжэ ерэгшэдэй судьба тухай юундэ бодоногүйбтэ гэжэ энлэхи коммунистнарһаа, хүтэлбэрилэгшэдһөө асуугдана.

Ким Булдаев.

Бодото хүдэлмэри эригдэнэ

„Зургаанай Зам" колхозой хүтэлбэрилэгшэд болбол малай байра тухайда огто анхарвагүй. Хуушан дал хорёонуудайнь хушалтанууд, ба хашаанууд үшөө заһагдаадүй, задагай байһаар. 500 ховицой байха байра дутуу. Эндэ малай байрануудые барилга дээрэ түргэн метод хэрэглэгдэнэгүй. Түрүүлэгшэ нүхэр Цыцыгуев, бригадир Савдан Санжиев гэгшэд юу бодожо байдагыень мэдэхые хүсэгдэнэ. Энээндэ харюугай саад тээ, бодото хүдэлмэри эригдэнэ.

Колхозник.

МАНАЙ ЭРИЛТЭ

— Манай „Работник" колхоз тогтоһоор арбаад жэл болобошье, мүнөө хүрэтэр клуб, улаан булан, үхибүүдэй ясли, эхэнэрнүүдэй түрэлгын гэр үгы байна. Эдэниие аргабэшэ бии болгохо тухайда түрүүлэгшэ нүх. Бородинһоо олон дахин эрилтэ хэгдэһэн байна. Теэд эдэ эрилтэнүүдые нүхэр Бородинай хэрэгсээдэггүйнь гайхалтай. Зэхиһан газетэ журналшье абтанагүй. Газетэ уншажа, агитаторнуудһаа һониннуудые дуулажа байдаг һаа ехэл һайн бэлэй.

Колхозник Бурцев.

Иволга, 1|XI-40 он.

Газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

һайн үүсхэлые дэмжэхэ. Ждановай нэрэмжэтэ колхозой пионернууд ба һурагшад болбол ерэхэ жэлдэ бүри ехэ ургаса хуряахын тула үнһэ, шубуунай аргал суглуулга эмхидхэбэ. Мүнөө тэдэнэр шубуунай 150 килограмм аргал ба 80 килограмм үнһэ суглуулаад байна. **(«За большевистские темпы»).**

Колхозууд үбэлдэ бэлэдхэнэ. Манай аймагай колхозууд үбэлдэ эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байна. «Улаан партизан» (Н-Жирим) колхоз мүнөө жэлдэ тугалнуудтаа, хуригадтаа, эбэртэ томо малнуудтаа шэнэ дулаан байра баряад, адуунай байра барижа эхилээ.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз хадаа малайгаа байрануудые бүгэдынь дулаалжа ба заһабарилжа дүүргээ. Мүн, «Улаан партизан» (Тарбагатай) колхозойхид адуунай, гахайн байрануудые бариба, эбэртэ томо малнуудай байра дүүргэжэ байна. **(«Победа»).**

Хонидой байрые түргэн методээр барилга. Ээдэ-Курбиин сомоной «Шэнэ Ажал» колхоз болбол малаа дулаан байрануудаар хангаха хэмжээнүүдые абажа байна. Һаяхан 128 тугалай багтаха байра барижа дүүргээд, мүнөө хониной байра түргэн методээр барижа эхилбэ. **(«Улаан Туяа»).**

Ем. Ярославский

Бурят-монгол арадай истори

„XVII зуун жэлһээ XIX зуун жэлэй 60-онууд хүрэтэрхи бурят-монгол арадай истори" гэжэ Ф. А. Кудрявцевай книгэнь һаяхан СССР-эй наукануудай Академиин хэблэлээр гараба. Энэ хадаа Бурят-Монголой гүрэнэй хэлэнэй, литературын ба историин научно-шэнжэлэлгын институдаар бэлэдхэгдэһэн ба наукануудай Академеэр хэблэгдэн гаргагдадаг, СССР-эй истори тушаа хүдэлмэринүүдтэ үнэтэ нэмэлтэ байһань һэжэггүй.

1917 оной Октябрьһаа урда амидаран ажаһууха зөөригүй байһан «хари зон»—олонтоото национальностьнуудта алишьеталаараа хүгжэхэ, бүхэжэхэ үргэн аргабайдалыень имагта лэ Октябрьска социалистическэ революци нээгээ.

Царска правительство болбол доодо расын арад гээшэ гээд, бурят-монгол мэтын национальностьнуудта зэбүүрхэлгые дэлгэрүүлдэг байгаа.

„Бурят-Монгол арадай истори" гэжэ Кудрявцевай книгэ хадаа XVII зуун жэлһээ эхилэн, Сибирьтэ ородуудай бии болохоһоо хэдэн олон жэл урда тээхи байдалые ба советскэ бурят-монгол арадай хүгжэлтын замые харуулна. Историк Кудрявцев болбол ородой, бурят-монголой ба хари гүрэнэй эрдэмтэд ба шэнжэлэгшэдээр суглуулагдаһан олонтоото мэдээнүүдые ниитэлээ.

Эдэ шэнжэлэгшэд ба эрдэмтэдэй дундахи А. Паллас, Г. Миллер мэтын нэрэнүүдые, декабристнууд Бестужевуудые дурсаха хэрэгтэй; Клеменц, Потанин, Щапов, Ядринцев, Шашков—эдэ гайхамшагта шэнжэлэгшэд, этнографууд ба публицистнүүд болбол бурят-монгол арад тухайда бэшэһэн байна; Доржи Банзаров, Забанов, Хангалов, Турунов, Богданов, Гиренко мэтын—Забайкалиие гүнзэгыгөөр мэдэдэг хүнүүд бурят-монгол арадай историие шэнжэлһэн юм. Ф. Кудрявцев хадаа профессор С. Бахрушинай хүдэлмэринүүдые ба Бурят-Монголой АССР-эй, Иркутгай ба Читын областьнуудай архивуудые хэрэглээ.

XVII зуун жэлдэ, Байгал шадархи районуудта ородуудай бии болохо үедэ, тэндэ ажаһууһан бурядууд хадаа монгол хаануудай түлбэрышэдынь байгаа.

Якудай воевод Дмитрий Хранцбековай наказынь—шэнэ газар шэнжэлэн бэдэрхыень баяшуудые баалаһан зорилго юуб гэжэ зааһан байгаа.

XVI зуун жэлэй эсэстэ, хаанта гүрэн болбол Сибирьһээ 20000 булга, 10000 хара хүрэн үнгэ, 500000 хэрмэ ба бусад угаа ехэ түлбэри абаа һэн.

Сибиреэр дамжуулан Китадтай худалдаа эрхилхэ зам хадаа XVII зуун жэлэй хахадһаа эхилжэ түхөөрэгдэһэн юм.

Бурядууд болбол эзэмдэгшэдэй сэрэгүүдтэ эсэргүүсэн, зэбсэгтэйгээр бодоһон байна. Хэдэн мянгаад хүнүүд алуулһанай хойд тээ нилээд болоод байхада, бурят-монгол арадай босолгонуудынь хаанай сэрэгүүдээр дарагдаһан юм. Хаанай сэрэгүүдынь зэбсэглэлгынгээ ашаар илаһан байгаа. Бурядай годолинуудынь ородой буу зэбсэгтэ эсэргүүсэхэ шадалгүй байһан юм. Ородой сэрэгүүдынь хэрэмүүд, бүхэжүүлгэнүүдые байгуулжа, бурядуудые мэдэлдээ оруулхын зорилгоор, добтолгонуудые саг үргэлжэ хэдэг байгаа. Хаанай туһалагшанарай зам хадаа хүсэрэлгэ ба мүлжэлгөөр тэмдэглэгдэһэн юм. Теэд, бурядууд болбол Монгол оруу тэрьелжэ шадагдаха байбашье һаань, монгол хаануудай засаг баһа лэ дээрэ бэшэ байһые мэдээ һэн. Харин, монголнууд хадаа XVII зуун жэлдэ монгол князьнуудай хюдалгаһаа айжа, өөһэдөө Забайкалье ерэхые эрмэлзэдэг байба.

Бүхэжүүлгэнүүд—хэрэмүүдые байгуулха зуураа, хаанай табидһануудань худалдаа-наймаанай „мангазинуудые" эмхидхэжэ, элдэб зүйлэй эдлэлнүүдые наймаалан, бурят зоной зөөриие суглуулдаг байгаа. Эзэмдэгшэд хадаа ясак суглуулалгаар хизаарлагдаггүй байба. Тэдэнэр добтолго хэхэ үедөө плендэ абаһан хүнүүдые гэдэргэнь бусаахадаа, түлбэри абадаг байгаа. Хэрбээ түрэлхидынь тэдэнэрые абаагүй һаань, пленд абтаһан хүнүүдые боолнууд болгодог ба худалдадаг байһан юм.

1644-1645 онуудта Лена мүрэн шадархи бурядууд восстани хэһэн юм. XVII зуун жэлэй 50 онуудта Братска ба Балаганска хэрэмүүдые зонхилжо байһан Иван Похабов гэгшын хатуугаар даралһанһаань, 1658 ондо болоһон балаганска восстани илангаяа хүсэтэй байһан юм. Иван Похабов хадаа бурядууд ба эвенкнүүдһээ гадна, мүн ородуудыешье амар байлгадаггүй һэн. „1657 ондо зонхилогшо болоод, айхабтар шэрүүнээр аашалжа байһан юм,— Фишер бэшэнэ.—тиимэһээнь, россинхид, бурядууд ба тунгусууд тэрээндэ ехээр зэбүүрхэдэг байгаа. Бурядуудые илангаяа хатуугаар даралдаг байһан дээрэһээнь, тэдэнэр монгол тээшэ тэрьелэн ошожо, газар дайдань хооһон шахуу үлэдэг байһан юм". (Хуудаһан—63).

Ганса Похабов бэшэ, харин бусадшье эзэмдэгшэд имэ лэ байгаа. Эсэстэ, царска правительство болбол Иван Похабовые зайсуулха баатай болоо һэн, ушарынь, бурядууд болбол Монголдо баһа лэ хүндэ хүшэр байбашье һаань, малаа абаад тиишэ зөөшэдэг байгаа.

Братска хэрэмые эрхилэгшэ—„бэшэмэл тархин" Христофор Кафтыревай хатуу мүлжэлгэһөө шалтагаалан, 1696 ондо братска (бурядай) восстани болоһон байна. „Хаанай хани" Кафтырев хадаа бурядшье, мүн нютагай ородшье зониие хэмжээгүйгөөр даралдаг бэлэй. Арад болбол Кафтыревые—„амитаниие зобоогшо, алуурша гээшэ" гэжэ нэрэлдэг һэн".

Ф. Кудрявцев болбол бурят орониие колонизацилгада царска правительствоһаа гадна, Сибириин дацангуудай хабаадалсаһан тухайда тон һонин мэдээнүүдые дурсана. Нэгэн талаһаа—Забайкалиин зоной үсөөн байһан ушар, нүгөө талаһаа—монгол ба китад хаануудта эсэргүү сэрэгэй түшэгтэй болохо шухала байһан шалтагаан хадаа XVIII зуун жэлэй эхиндэ хасаг сэрэг байгуулхыень царска правительствые баалаһан юм.

1764 ондо бурядай 4 хасаг полк эмхидхэгдээ һэн. Тэндэ түрүүшээр өөһэдынгөө дураар алба хэдэг байһан аад, һүүлээрнь—сэрэгэй үялгата албан болгогдоһон байгаа. Эдэ хасаг частьнуудахи командна тушаалнуудынь бурят ноёдой гарта байһан юм.

Бурят-Монголдо газартаряалангай ба промышленностиин эхин хүгжэлтэдэнь ородууд ехэ нүлөөлэлгэ хэһэниинь һэжэггүй. Зүгөөр, царска правительство болбол церковно организацинуудые хэрэглэдэг байба. Церковнигууд, миссионернүүд хадаа бурят монгол арадай дунда хаанта засагай политикые ябуулагшад байгаа. Бурят зон хадаа бөөгэй шажанһаа хахасаха дурагүй байһан юм. Гэбэшье, Монгол ба Тибедһээ нэбтэрэн ороһон буддын шажанай нүлөөлэлгэ ехэ байгаа. Бурят-Монголдо ламын шажан XVII зуун жэлэй эсэстэ ба XVIII зуун жэлэй түрүүшын хахадта дэлгэрһэн юм. 1774 ондо Забайкалида „617 ламанартай 10 ехэнүүд ба 6 бага дацангууд" байһан юм, энээнһээ—ламын шажанай түргөөр дэлгэрһэниинь харагдана. 1822 ондо „ламанарай тоонь 2600 хүрэтэр, харин 1846 ондо—5545 хүрэтэр олошорһон байна" (хуудаһан—140).

Зарим бурядууд „ород боложо" хэрээһэ зүүхэдэнь, ород нэрэнүүдые үгэдэг байгаа. Миссионернүүд хадаа бурят-тайшаануудые өөһэдынгөө талада оруулха гэжэ оролдодог һэн. Бөөнэршье, ламанаршье, ород попуудшье арадые мүлжэгшэд байһыень элирүүлэн, Ф. Кудрявцев ехэ һонин материал харуулна.

XIX зуун жэлэй түрүүшын хахаддахи арадай гэгээрэлэй түүхэнь Ф. Кудрявцевай книгэ соо һулаар харуулагдаа. Сибирьдэхи декабристнуудай (Торсон, ахадүүнэр Бестужевууд, Бестужев-Марлинский ба бусад) үүргыень хүсэдөөр харуулха хэрэгтэй байгаа.

Ф. Кудрявцевай энэ һонин ба ашатуһатай книгын һүүлэйнь бүлэг—бурядай түрүүшын эрдэмтэ Доржи Банзаровта зорюулагданхай. Банзаров болбол буряд арадай түүхые һайтар мэдэдэг байгаа. Университет дүүргэжэ, Европын ба дуранадахи хэдэ хэдэн хэлэнүүдые шудалаад, хэдэн тон һонин научна хүдэлмэринүүдые бэшэһэн юм.

Ф. Кудрявцевай книгэнь 60 онуудаар түгэснэ. Автор болбол XIX зуун жэлэй 60 онуудһаа эхилжэ, БМАССР-эй байгуулагдаха үе (1923 он) хүрэтэр бурят-монгол арадай түүхые бэшэжэ байна. Һаяхан боложо үнгэрһэн, бурят-монголой искусствын декада хадаа мүнөө социалистическэ Бурят-Монгол республикын арадай зохёон байгуулагша хүсыень бидэнэртэ харуулаа. Бурят-монгол арад, өөрынгөө хүсэлнүүдые советскэ засагай түлөө тэмсэлдэ, социализмын илалтын түлөө тэмсэлдэ табиһан байна. Бидэнэр СССР-эй бүхы арадуудай түүхые мэдэхэ ёһотойбди. Ф. Кудрявцевай книгэнь СССР-эй агууехэ бүлэнэртэ орогшо арадуудай нэгэнэй түүхые үзэхэдэмнай туһална.

(„Правда", октябриин 28).

Карюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Каландаришвили, 19. Телефоны: отв. редактора—3-23; секретариата—3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); экономического отдела—7-55; отдела писем—5-07; дежурного по редакции—5-07.

Н-4201

Типография НКМП БМАССР.